

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a členů JUDr. Václava Dudy, JUDr. Petra Kulawiaka, Mgr. Ing. Michala Hanycha, JUDr. Petra Čápa a doc. JUDr. Markéty Selucké, Ph.D., v právní věci kárného navrhovatele: **předseda Krajského soudu v Ústí nad Labem**, proti kárně obviněnému: **Mgr. Josefu Havlíkovi, soudci Krajského soudu v Ústí nad Labem**, bytem K. 585, L., v řízení o kárné odpovědnosti soudce, o návrhu kárného navrhovatele ze dne 4. 6. 2019 na schválení téhož dne uzavřené dohody o vině a kárném opatření, ve veřejném zasedání,

t a k t o :

Podle § 314r odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, přiměřeně aplikovaného v kárném řízení dle § 25 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, na návrh kárného navrhovatele

s e s c h v a l u j e d o h o d a o v i n ě a k á r n ě m o p a t ř e n í ,

která byla uzavřena mezi kárným navrhovatelem a kárně obviněným dne 4. 6. 2019 v Brně, a na základě které

Mgr. Josef Havlík,

soudce Krajského soudu v Ústí nad Labem,

s e u z n á v á v i n n ý m

podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů,

že

po vydání rozhodnutí nerespektoval zákonnou lhůtu pro jejich písemné vyhotovení stanovenou v § 129 odst. 3 písm. a) trestního řádu s přihlédnutím k § 138 trestního řádu, a to v trestních věcech vedených u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 6 To 308/2016 od 10. 5. 2018 do 18. 1. 2019, pod sp. zn. 6 To 425/2016 od 13. 2. 2018 do 14. 11. 2018,

t e d y

zaviněně porušil povinnosti soudce a ohrozil důvěru ve spravedlivé rozhodování soudů,

t í m s p á c h a l k á r n ě p r o v i n ě n í

podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích,

a z a t o s e m u u k l á d á

kárné opatření

s n í ž e n í p l a t u o 10% n a d o b u 6 m ě s í c ů

podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh kárného řízení

[1] Dne 18. 4. 2019 byl Nejvyššímu správnímu soudu jakožto soudu kárnému ve shora uvedeně věci doručen návrh předsedy Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „kárný navrhovatel“) z téhož dne na zahájení kárného řízení s Mgr. Josefem Havlíkem, soudcem Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „kárně obviněný“).

[2] Kárný navrhovatel měl za to, že kárně obviněný zaviněným porušením svých povinností spáchal kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, spočívající v tom, že po vydání rozhodnutí nerespektoval zákonnou lhůtu pro jejich písemné vyhotovení stanovenou v § 129 odst. 3 písm. a) trestního řádu s přihlédnutím k § 138 trestního řádu, a to v trestních věcech vedených u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 6 To 308/2016 od 10. 5. 2018 do 18. 1. 2019, pod sp. zn. 6 To 425/2016 od 13. 2. 2018 do 14. 11. 2018; kárný navrhovatel proto navrhl, aby kárný soud uložil kárně obviněnému jako kárné opatření důtku podle § 88 odst. 1 písm. a) zákona o soudech a soudcích.

[3] Společně s návrhem na zahájení kárného řízení byla kárnému soudu doručena kárným navrhovatelem též Dohoda o vině a kárném opatření uzavřená mezi kárným navrhovatelem a kárně obviněným dne 18. 4. 2019 v Ústí nad Labem (dále též „dohoda č. 1“); jako kárné opatření za provinění vymezená v kárném návrhu byla v této dohodě ujednána taktéž důtku dle § 88 odst. 1 písm. a) zákona o soudech a soudcích. Součástí kárného návrhu pak byl též eventuální petit, aby kárný soud v případě naplnění zákonných podmínek tuto dohodu schválil.

[4] Kárný soud postupem podle § 13 zákona č. 7/2002 Sb. ověřil, že dohoda č. 1 a kárný návrh si vzájemně odpovídají; k rozhodnutí o návrhu na její schválení proto nařídil na 4. 6. 2019 veřejné zasedání [přiměřeně podle § 314o odst. 1 písm. a) trestního řádu].

[5] Veřejné zasedání kárného senátu se konalo za stálé přítomnosti kárně obviněného a kárným navrhovatelem pověřené místopředsedkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem Mgr. Ladislavy Šafránkové (srov. přiměřeně § 314q odst. 1 *in fine* trestního řádu). Kárný navrhovatel nejprve přednesl návrh na zahájení kárného řízení a dále odkázal na jeho písemné znění. K osobě kárně obviněného na jednu stranu uvedl, že u něj soustavně dochází k průtahům v práci, jeho výkonnost je při přibližně stejné, nebo spíše menší zátěži, horší než u jiných kolegů. V situaci, kdy totiž kárně obviněný začne více psát odůvodnění svých rozhodnutí, obrovským způsobem mu narůstají nedodělky, které má stále nadstandardně vyšší než ostatní soudci. Přestože byl jeho senát posílen o jednu stážistku a kárně obviněnému byl v rámci soudního oddělení dán zvýšený prostor na psaní rozhodnutí, nedošlo k očekávanému zlepšení v jeho práci.

pokračování

Dle kárného navrhovatele pak byla rozhodnou skutečností pro podání kárného návrhu situace, kdy kárně obviněnému byla uložena výtka za nesepsání písemného vyhotovení rozhodnutí v zákonné lhůtě, ten ovšem ve stejné věci i přes toto opatření nadále nekonal. Na druhou stranu kárný navrhovatel konstatoval, že kárně obviněný vytykána pochybení doznal, vyslovil nad nimi lítost a projevil i snahu po nápravě, jedná se přitom o jeho první kárné řízení. Kárně obviněný je navíc vysoce odborně zdatný, patří k nejvíce erudovaným soudcům daného soudu, klade netypicky nadstandardní nároky na svou práci, a to jak při nastudování spisového materiálu, tak při vyhotovování písemných rozhodnutí, která jsou velice precizní a v drtivé většině obstojí i u Nejvyššího soudu. Kárně obviněný tráví na soudě mnoho času, rozhodnutí nadto píše i z domova či v době čerpání dovolené. Taktéž neměl jednoduchou rodinnou situaci, kdy pečoval o malé dítě v době rizikového těhotenství manželky a po narození dvojčat. Kárný navrhovatel shrnul, že kárný návrh byl podán pro ta nejzávažnější pochybení, kterých se kárně obviněný dopustil, ovšem jedná se o první kárné provinění a očekává, že změní svůj postoj k práci; sjednané kárné opatření proto považuje za přiměřené. Kárně obviněný uvedl, že dohodu č. 1 sjednal s plným vědomím jejího obsahu; uznal, že k vytykanému jednání došlo a velmi jej mrzí, přičemž si je plně vědom konsekvencí takové dohody; v dalším odkázal na její obsah. K případu, v němž mu byla udělena výtka, a přesto v dané věci řádně nevyhotovil rozsudek, konstatoval, že se jednalo o relativně složité rozhodnutí, přičemž na něm pracoval průběžně a odbíhal k dalším rozhodnutím, navíc vysvětlil, že v roce 2018 musel kombinovat pracovní povinnosti s péčí o nezletilého syna a domácnost, neboť jeho manželka byla hospitalizována v nemocnici. K uplynutí promlčecí doby u jednoho z obžalovaných v důsledku jeho průtahů přiznal, že tato skutečnost mu v relevantní době unikla, neboť se jednalo o věc s více obžalovanými s různými promlčecími dobami. Jinak by věci věnoval větší pozornost; bylo jeho nedbalostí, že si to včas neuvedomil, protože pak by samozřejmě takové rozhodnutí předřadil všemu ostatnímu.

[6] Kárný soud po neveřejné poradě dospěl k závěru, že sjednané kárné opatření považuje za příliš mírné s ohledem na dopady kárného provinění, což za přiměřeného použití § 314r odst. 3 trestního řádu sdělil účastníkům řízení. Vzhledem k vůli stran sjednat novou dohodu jim toto přerušením veřejného jednání umožnil. Kárný navrhovatel poté požádal o schválení nové dohody o shodném obsahu vyjma navrhovaného kárného opatření, které bylo sjednáno dle § 88 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích, a to snížení platu o 10 % na dobu 6 měsíců (dále též „dohoda č. 2“). Kárně obviněný se k žádosti o schválení dohody připojil. Kárný senát poté dospěl k závěru, že proti nově předložené dohodě č. 2 již žádné výhrady nemá a z následujících důvodů ji schválil.

II. Hodnocení kárného soudu

[7] Usnesením ze dne 17. 1. 2019, č. j. 13 Kss 5/2018 – 71, zaujal kárný soud názor, že „na základě § 25 zákona č. 7/2002 Sb., lze v již zahájeném řízení o kárné odpovědnosti soudce přiměřeně použít právní úpravy institutu dohody o vině a trestu (kárném opatření) podle § 314o a násl. trestního řádu“, přičemž tento institut již několikrát aplikoval (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2019, č. j. 11 Kss 8/2018 – 199, ze dne 18. 4. 2019, č. j. 13 Kss 5/2018 – 116, či ze dne 10. 6. 2019, č. j. 11 Kss 2/2019 – 51). V rozhodnutí ze dne 10. 6. 2019, č. j. 11 Kss 2/2019 – 5, pak uvedl, že „považuje možnost uzavřít dohodu o vině a kárném opatření za vhodné vyústění kárného řízení. V prvé řadě jde o projev žádoucí sebereflexe na straně kárně obviněného soudce (k tomu srov. výše citované rozhodnutí kárného senátu č. j. 11 Kss 8/2018-199). Především v případech, kdy je kárným navrhovatelem předseda soudu, u něhož kárně obviněný soudce působí, sjednání a uzavření dohody o vině a kárném opatření posouvá vztah kárného navrhovatele a kárně obviněného do roviny spolupráce namísto postavení proti sobě stojících stran řízení. To zajistí přispěje k lepší atmosféře na pracovišti a umožní to vedení soudu lépe pracovat s kárně obviněným soudcem na odstranění nedostatků, jež jsou předmětem kárného návrhu.“

[8] Kárný soud dále konstatuje, že schválení dohody o vině a kárném opatření nebrání, že při jejím sjednávání neměl kárně obviněný obhájce. Podle § 36 odst. 1 písm. d) trestního řádu je sice sjednávání dohody o vině a trestu případem nutné obhajoby, avšak trestní řád se v řízení o kárné odpovědnosti soudců aplikuje pouze přiměřeně (§ 25 kárného zákona), každé jeho v úvahu přicházející ustanovení je tak třeba zvažovat vzhledem k povaze kárného řízení. Účelem nutné obhajoby při sjednávání dohody o vině a trestu je především ochrana obviněného, z jehož strany se vyžaduje kvalifikované jednání o návrhu trestu (ochranného opatření, náhrady škody či bezdůvodného obohacení), což předpokládá dostatečné právní znalosti v oblasti trestního práva, přičemž obsah dohody je klíčový pro konečné rozhodnutí soudu ve věci [srov. důvodovou zprávu k zákonu č. 193/2012 Sb., kterým byl institut dohody o vině a trestu zaveden, sněmovní tisk č. 510/0, 6. volební období, www.psp.cz]. V kárném řízení však není vzhledem k jeho účelu taková ochrana nezbytná, neboť kárně obviněným je právní profesionál, u něhož lze předpokládat, že bude schopen svá práva účinně hájit sám (*nota bene* v projednávaném případě, kdy je kárně obviněný trestní soudce), nadto byl kárně obviněný již na počátku řízení poučen o svém právu zvolit si obhájce a tohoto práva nevyužil.

[9] Dále se kárný soud zabýval otázkou splnění zákonných předpokladů pro schválení dohody o vině a kárném opatření. S ohledem na § 25 zákona č. 7/2002 Sb. vycházel přiměřeně z ustanovení § 314r odst. 2 věty první trestního řádu (*a contrario*), dle něž „*soud dohodu o vině a trestu neschválí, je-li nesprávná nebo nepřiměřená z hlediska souladu se zjištěným skutkovým stavem nebo z hlediska druhu a výše navrženého trestu, případně ochranného opatření, nebo nesprávná z hlediska rozsahu a způsobu náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení, anebo zjistí-li, že došlo k závažnému porušení práv obviněného při sjednávání dohody o vině a trestu.*“ Z povahy řízení o kárné odpovědnosti soudce za kárný delikt je pojmově vyloučena otázka rozsahu a způsobu náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení. Kárný soud má za to, že jelikož podání kárného návrhu dle § 8 zákona č. 7/2002 Sb. nepředchází žádné řízení, natožpak řízení obdobné přípravnému řízení ve smyslu části druhé trestního řádu, je přiměřená aplikace § 175a odst. 2 až 5, 7 a 8 trestního řádu vyloučena. Je proto třeba v kárném řízení vždy pouze posoudit, zda je předložená dohoda správná a přiměřená z hlediska souladu se zjištěným skutkovým stavem a z hlediska druhu a výše navrženého trestu (kárného opatření). Skutkový stav přitom byl mezi kárným návrhovatelem a kárně obviněným nesporný.

[10] Při úvaze o přiměřenosti kárného opatření kárný soud vycházel z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2019, č. j. 13 Kss 5/2018 - 71, odst. [15], podle něhož aprobaváním dohody o vině a kárném opatření nesmí být popřen smysl a účel kárného řízení. Kárný soud patřičně zohlednil sebereflexi kárně obviněného, jeho přístup k podanému kárnému návrhu (včetně skutečnosti sjednání samotné dohody o vině a kárném opatření) a projevenou lítost nad vytýkanými skutky. Rovněž přihlédl ke kárným návrhovatelem vyzdvíženým profesním kvalitám jako je pečlivost, preciznost a vysoká odbornost, stejně tak vzal na vědomí jeho osobní situaci v rozhodném období. Musel však taktéž řádně vzít v potaz, že dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2019, č. j. 13 Kss 3/2018 – 176 (shodně ze dne 14. 5. 2014, č. j. 13 Kss 2/2014 - 74, nebo ze dne 25. 4. 2018, č. j. 13 Kss 7/2017 – 68, či ze dne 5. 12. 2018, č. j. 13 Kss 4/2018 – 84), platí, že „*jestliže již věc dospěje do toho stádia, kdy je vyhlášeno meritorní rozhodnutí, pak soudce, jemuž byla věc přidělena, byť by i byl jinak přetížen, má prvořadý úkol vyhotovit rozhodnutí písemně tak, aby byla dodržena zákonná lhůta pro jeho odeslání stranám, a tento úkol je třeba považovat za prioritní i ve vztahu k většině dalších úkonů, které je daný soudce povinen v rámci výkonu své funkce činit.*“ Kárné provinění spáchané kárně obviněným je tedy typově závažné; výstižně se totiž říká, že pozdě poskytnutá spravedlnost se rovná odmítnutí spravedlnosti („*justice delayed is justice denied*“), což platí především, jedná-li se o trestní soudnictví, kde hraje plynutí času velmi významnou roli. Písemné vyhotovení kárně obviněným vyhlášených rozsudků navíc nebylo učiněno po dlouhou dobu, neboť v obou vytýkaných spisech se tak stalo až více než po půl roce

pokračování

(nevyhotovení od 10. 5. 2018 do 18. 1. 2019, a od 13. 2. 2018 do 14. 11. 2018). Dále kárný soud přihlédl též k tomu, že ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 6 To 308/2016 byl rozsudek vyhlášen již dne 26. 2. 2017, následně byla kárně obviněnému dne 9. 5. 2018 udělena za nevyhotovení tohoto rozhodnutí výtky (období od 26. 2. 2017 do 9. 5. 2018 proto není předmětem kárného návrhu), kárně obviněný však i přes opatření, které pro něj mělo být jasným impulzem k okamžitému napravení situace, tak neučinil a rozhodnutí vyhotovil teprve 18. 1. 2019 (tedy téměř po dvou letech od vyhlášení). V neposlední řadě musel kárný soud patřičně reflektovat velmi podstatný a již nenapravitelný následek nečinnosti kárně obviněného, a to uplynutí promlčecí doby a zánik trestní odpovědnosti jednoho z obžalovaných. Proto také kárný soud považoval kárné opatření sjednané v dohodě č. 1 za příliš mírné. Nutno však zdůraznit, že výhrada k dohodnutému kárnému opatření byla vůči této dohodě výhradou jedinou, v ostatních ohledech předložená dohoda č. 1 zákonným požadavkům vyhovovala. Nová dohoda č. 2, kterou strany uzavřely v sídle Nejvyššího správního soudu, však dle kárného soudu již splňuje i poslední zákonné kritérium; dohodnuté kárné opatření ve formě snížení platu o 10 % na dobu 6 měsíců totiž odpovídá závažnosti provinění, zároveň však patřičně zohledňuje též řadu polehčujících okolností na straně kárně obviněného). Kárný soud proto dohodu č. 2 schválil a rozhodl o vině kárně obviněného a jemu uloženém kárném opatření v souladu s ní.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 4. června 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně kárného senátu